EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 11.8.2005
KOM(2005) 368 lopullinen

2005/0155 (CNS)

Ehdotus

**NEUVOSTON PÄÄTÖS**

**Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta**

Ehdotus

**NEUVOSTON PÄÄTÖS**

**Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä**

(komission esittämät)

## PERUSTELUT

Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisiä kansainvälisiä lentoliikennesuhteita on yleensä säännelty jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisillä lentoliikennesopimuksilla, tällaisten sopimusten liitteillä ja muilla kahdenvälisillä ja monenvälisillä järjestelyillä.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asioissa C-466/98, C-467/98, C-468/98, C-471/98, C-472/98, C-475/98 ja C-476/98 antamien tuomioiden mukaan yhteisöllä on yksinomainen toimivalta ilmailualan ulkosuhteisiin liittyvien eri näkökohtien osalta. Tuomioistuin selvensi myös yhteisön lentoliikenteen harjoittajien oikeutta hyödyntää sijoittautumisoikeutta yhteisön alueella, myös oikeutta syrjimättömään markkinoille pääsyyn.

Jäsenvaltioiden tekemiin kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin sisältyvät perinteiset nimeämislausekkeet ovat yhteisön oikeuden vastaisia. Ne antavat kolmannelle maalle mahdollisuuden evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti liikennöintiluvat tai muut luvat sellaiselta lentoliikenteen harjoittajalta, jonka jokin jäsenvaltio on nimennyt, mutta joka ei ole kyseisen jäsenvaltion tai sen kansalaisten omistuksessa ja tosiasiallisessa määräysvallassa. Tämän on katsottu syrjivän sellaisia yhteisön lentoliikenteen harjoittajia, jotka ovat sijoittautuneet jonkin jäsenvaltion alueelle, mutta jotka ovat jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisten omistuksessa tai määräysvallassa. Tämä on vastoin perustamissopimuksen 43 artiklaa, jossa sijoittautumisvapauttaan käyttäneille jäsenvaltioiden kansalaisille taataan sijoittautumisvaltiossa sama kohtelu kuin kyseisen jäsenvaltion kansalaisille.

Tuomioistuimen antamien tuomioiden jälkeen neuvosto valtuutti kesäkuussa 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.[1]

Neuvotteluissa noudatettavat menettelyt ja neuvotteluohjeet esitetään liitteessä, joka sisältyy neuvoston päätökseen komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla. Komissio on näiden menettelyjen ja ohjeiden mukaisesti neuvotellut Ukrainan kanssa sopimuksen, jolla korvataan jäsenvaltioiden ja Ukrainan voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten tietyt määräykset. Sopimuksen 2 ja 3 artiklalla korvataan perinteiset nimeämislausekkeet yhteisön nimeämislausekkeella, minkä ansiosta kaikki yhteisön lentoliikenteen harjoittajat voivat hyödyntää sijoittautumisoikeutta. Sopimuksen 5 ja 6 artiklassa käsitellään kahta lauseketta, jotka liittyvät yhteisön toimivaltaan kuuluviin asioihin. Sopimuksen 5 artikla koskee lentopolttoaineen verotusta, joka on yhdenmukaistettu energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 2003/96/EY ja erityisesti sen 14 artiklan 2 kohdalla. Kuljetustariffeja koskevalla 6 artiklalla poistetaan ristiriitaisuudet voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten ja lentoliikenteen kuljetus- ja rahtimaksuista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2409/92 väliltä. Asetuksessa kielletään kolmansien maiden lentoliikenteen harjoittajilta hintajohtajuus pelkästään yhteisön alueella tapahtuvissa lentokuljetuksissa.

[1] Neuvoston päätös 11323/03, tehty 5. kesäkuuta 2003 (luottamuksellinen asiakirja).

Neuvostoa pyydetään hyväksymään päätökset Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta sekä sopimuksen tekemisestä ja nimeämään henkilöt, joilla on valtuudet allekirjoittaa sopimus yhteisön puolesta.

Ehdotus

# NEUVOSTON PÄÄTÖS

## Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[2],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.

(2) Komissio on neuvotellut yhteisön puolesta Ukrainan kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista. Näissä neuvotteluissa se on noudattanut menettelyjä ja ohjeita, jotka on esitetty komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä.

(3) Komission neuvottelema sopimus olisi allekirjoitettava ja sitä olisi sovellettava väliaikaisesti sillä varauksella, että sopimus tehdään lopullisesti myöhemmin,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

*Ainoa artikla*

1. Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö tai henkilöt, joilla on valtuudet allekirjoittaa yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Ukrainan välinen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskeva sopimus sillä varauksella, että sopimus tehdään lopullisesti myöhemmin.

2. Sopimusta sovelletaan sen voimaantuloon saakka väliaikaisesti siitä päivästä, jona sopimuspuolet allekirjoittavat sen. Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan antamaan sopimuksen 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus.

---

[2] EUVL C […], […], s. […].

3. Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*

2005/0155 (CNS)

Ehdotus

# NEUVOSTON PÄÄTÖS

## Euroopan yhteisön ja Ukrainan välisen tiettyjä lentoliikenteen näkökohtia koskevan sopimuksen tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[3],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[4],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto valtuutti 5 päivänä kesäkuuta 2003 komission aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla.

(2) Komissio on neuvotellut yhteisön puolesta Ukrainan kanssa sopimuksen tietyistä lentoliikenteen näkökohdista. Näissä neuvotteluissa se on noudattanut menettelyjä ja ohjeita, jotka on esitetty komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut kolmansien maiden kanssa voimassa olevien kahdenvälisten sopimusten tiettyjen määräysten korvaamisesta yhteisön kanssa tehtävillä sopimuksilla tehdyn neuvoston päätöksen liitteessä.

(3) […] tehdyn neuvoston päätöksen …/…/EY[5] mukaisesti sopimus allekirjoitettiin yhteisön puolesta […] sillä varauksella, että sopimus tehdään lopullisesti myöhemmin.

(4) Sopimus olisi hyväksyttävä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

*1 artikla*

1. Hyväksytään yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja Ukrainan välinen sopimus tietyistä lentoliikenteen näkökohdista.

---

3 EUVL C […], […], s. […].
4 EUVL C […], […], s. […].
5 EUVL C […], […], s. […].

2. Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

*2 artikla*

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö, jolla on valtuudet antaa sopimuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*

**LIITE**

**Euroopan yhteisön ja Ukrainan**

**SOPIMUS**

**tietyistä lentoliikenteen näkökohdista**

EUROOPAN YHTEISÖ

ja

UKRAINA

(jäljempänä ’sopimuspuolet’),

jotka

TOTEAVAT, että kaikkien Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Ukrainan välillä on tehty kahdenvälisiä lentoliikennesopimuksia, joihin sisältyy Euroopan yhteisön oikeuden vastaisia määräyksiä.

TOTEAVAT, että Euroopan yhteisöllä on yksinomainen toimivalta monissa näkökohdissa, jotka voivat sisältyä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kahdenvälisiin lentoliikennesopimuksiin,

TOTEAVAT, että jäsenvaltion alueelle sijoittautuneilla yhteisön lentoliikenteen harjoittajilla on Euroopan yhteisön oikeuden nojalla oikeus syrjimättömään pääsyyn Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisille lentoreiteille,

OTTAVAT HUOMIOON, että Euroopan yhteisön ja tiettyjen kolmansien maiden välillä on tehty sopimuksia, joiden mukaan näiden kolmansien maiden kansalaiset voivat olla omistajina lentoyhtiöissä, joilla on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukainen toimilupa,

TUNNUSTAVAT, että Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Ukrainan kahdenvälisten lentoliikennesopimusten eräät määräykset, jotka ovat Euroopan yhteisön oikeuden vastaisia, on saatettava kyseisen oikeuden mukaisiksi, jotta Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Ukrainan väliselle lentoliikenteelle voidaan luoda vankka oikeusperusta ja liikenteen jatkuvuus voidaan taata,

TOTEAVAT, että näiden neuvottelujen yhteydessä Euroopan yhteisön tarkoituksena ei ole lisätä Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Ukrainan välisen lentoliikenteen kokonaismäärää tai vaikuttaa yhteisön lentoliikenteen harjoittajien ja Ukrainan lentoliikenteen harjoittajien väliseen tasapainoon eikä neuvotella muutoksia voimassa olevien kahdenvälisten lentoliikennesopimusten liikenneoikeuksia koskeviin määräyksiin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

*1 ARTIKLA*
*Yleiset määräykset*

1. Ellei tekstiyhteys muuta edellytä, tässä sopimuksessa sovelletaan sen liitteessä 4 annettuja määritelmiä.

2. Kun tämän sopimuksen liitteessä 1 mainituissa sopimuksissa viitataan kyseisen sopimuksen sopimuspuolena olevan jäsenvaltion kansalaisiin, tämän on katsottava viittaavan Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisiin.

3. Kun tämän sopimuksen liitteessä 1 mainituissa sopimuksissa viitataan kyseisen sopimuksen sopimuspuolena olevan jäsenvaltion lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin, tämän on katsottava viittaavan kyseisen jäsenvaltion nimeämiin lentoliikenteen harjoittajiin tai lentoyhtiöihin.

*2 ARTIKLA*
*Jäsenvaltion tekemä nimeäminen*

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräykset syrjäyttävät tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa a kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat asianomaisen jäsenvaltion tekemää lentoliikenteen harjoittajan nimeämistä ja Ukrainan lentoliikenteen harjoittajalle myöntämiä liikennöintilupia ja muita lupia.

2. Saatuaan ilmoituksen jäsenvaltion tekemästä nimeämisestä Ukraina myöntää asianmukaiset liikennöintiluvat ja muut luvat mahdollisimman pienellä menettelyihin liittyvällä viiveellä edellyttäen, että:

   i) lentoliikenteen harjoittaja on sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti ja sillä on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukainen voimassa oleva liikennelupa;

   ii) lentoliikenteen harjoittaja on ansiolentoluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan lakisääteisen valvonnan alainen ja asianomainen ilmailuviranomainen on mainittu selvästi nimeämisessä; ja

   iii) lentoliikenteen harjoittaja on jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten ja/tai muiden tämän sopimuksen liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta ja se on näiden tosiasiallisessa määräysvallassa.

*3 ARTIKLA*
*Ukrainan kokonaan tai tilapäisesti tekemä peruuttaminen*

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräykset syrjäyttävät tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa b kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavat määräykset, jotka koskevat jäsenvaltion nimeämän lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupien tai muiden lupien epäämistä, peruuttamista kokonaan tai tilapäisesti taikka niiden rajoittamista.

2. Ukraina voi evätä tai peruuttaa kokonaan tai tilapäisesti jäsenvaltion nimeämän lentoliikenteen harjoittajan liikennöintiluvat tai muut luvat tai rajoittaa niiden käyttöä, jos:

i) lentoliikenteen harjoittaja ei ole sijoittautunut nimeävän jäsenvaltion alueelle Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti tai sillä ei ole Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaista voimassa olevaa liikennelupaa;

ii) lentoliikenteen harjoittaja ei ole ansiolentoluvan myöntämisestä vastaavan jäsenvaltion jatkuvan ja tehokkaan lakisääteisen valvonnan alainen tai asianomaista ilmailuviranomaista ei ole mainittu selvästi nimeämisessä; tai

iii) lentoliikenteen harjoittaja ei ole jäsenvaltioiden ja/tai jäsenvaltioiden kansalaisten ja/tai muiden liitteessä 3 lueteltujen valtioiden ja/tai niiden kansalaisten omistuksessa joko suoraan tai osake-enemmistön kautta tai se ei ole näiden tosiasiallisessa määräysvallassa.

Ukraina ei saa tämän kohdan mukaisia oikeuksia käyttäessään harjoittaa kansallisuuteen perustuvaa syrjintää yhteisön lentoliikenteen harjoittajien välillä.

*4 ARTIKLA*
*Turvallisuus*

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa c kohdassa lueteltujen artiklojen määräyksiä.

2. Jos jäsenvaltio on nimennyt lentoliikenteen harjoittajan, jonka tosiasiallisesta lakisääteisestä valvonnasta ja sen jatkuvuudesta vastaa jokin toinen jäsenvaltio, lentoliikenteen harjoittajan nimenneen jäsenvaltion ja Ukrainan välisen sopimuksen turvallisuusmääräysten nojalla Ukrainalle kuuluvia oikeuksia sovelletaan myös turvallisuusvaatimusten hyväksymiseen, noudattamiseen tai ylläpitämiseen kyseisen toisen jäsenvaltion toimesta sekä kyseisen lentoliikenteen harjoittajan liikenneluvan myöntämiseen.

*5 ARTIKLA*
*Lentopolttoaineen verotus*

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen artiklojen vastaavia määräyksiä.

2. Mikään tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa d kohdassa lueteltujen sopimusten kohta ei mahdollisista päinvastaisista määräyksistä huolimatta saa estää jäsenvaltiota määräämästä syrjimättömin perustein veroja, tulleja tai muita maksuja niiden alueella toimitetulle polttoaineelle, jota käytetään Ukrainan nimetyn lentoliikenteen harjoittajan ilma-aluksessa, joka liikennöi kyseisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan ja toisen joko sen alueella tai toisen jäsenvaltion alueella sijaitsevan paikan välillä.

*6 ARTIKLA*
*Kuljetustariffit*

1. Tämän artiklan 2 kohdan määräyksillä täydennetään tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa e kohdassa lueteltujen artiklojen määräyksiä.

2. Tariffeihin, joita Ukrainan nimeämät lentoliikenteen harjoittajat perivät kokonaan Euroopan yhteisön alueella tapahtuvasta kuljetuksesta sellaisen tämän sopimuksen liitteessä 1 mainitun sopimuksen nojalla, johon sisältyy tämän sopimuksen liitteessä 2 olevassa e kohdassa mainittu määräys, sovelletaan Euroopan yhteisön lainsäädäntöä.

*7 ARTIKLA*
*Sopimuksen liitteet*

Liitteet ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

*8 ARTIKLA*
*Tarkistaminen tai muuttaminen*

Sopimuspuolet voivat milloin tahansa yhteisellä hyväksynnällä tarkistaa tai muuttaa tätä sopimusta.

*9 ARTIKLA*
*Voimaantulo ja väliaikainen soveltaminen*

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona vastaanotetaan viimeisin sopimuspuolten kirjallisista ilmoituksista, jossa ilmoitetaan tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämien sisäisten menettelyjen päätökseen saattamisesta.

2. Tätä sopimusta sovelletaan väliaikaisesti sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona Euroopan yhteisö ilmoittaa Ukrainan sopimuspuolelle tätä koskevien omien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta.

3. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin tämän sopimuksen liitteessä 1 olevassa b kohdassa lueteltuihin sopimuksiin niiden tullessa voimaan.

*10 ARTIKLA*
*Voimassaolon päättyminen*

1. Jos jokin tämän sopimuksen liitteessä 1 mainittu sopimus irtisanotaan, kaikkien tämän sopimuksen määräysten, jotka liittyvät kyseiseen liitteessä 1 mainittuun sopimukseen, voimassaolo päättyy samaan aikaan.

2. Jos kaikki liitteessä 1 mainitut sopimukset irtisanotaan, tämän sopimuksen voimassaolo päättyy samaan aikaan.

*11 ARTIKLA*
*Rekisteröinti*

Tämä sopimus ja sen muutokset rekisteröidään Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä.

TÄMÄN VAKUUDEKSI alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tämä sopimus on tehty [….] […] päivänä [… …] kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron sekä ukrainan ja venäjän kielellä. Jos kielitoisintojen välillä on eroja, englanninkielinen toisinto on todistusvoimainen.

EUROOPAN YHTEISÖ: UKRAINA:

**LIITE 1**

**Luettelo tämän sopimuksen 1 artiklassa tarkoitetuista sopimuksista**

**a) Ukrainan ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden väliset lentoliikennesopimukset, jotka ovat tulleet voimaan tai jotka on allekirjoitettu tämän sopimuksen allekirjoituspäivään mennessä; muut Ukrainan ja jäsenvaltioiden väliset järjestelyt, joita sovelletaan väliaikaisesti**

– **Itävallan liittohallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Wienissä 15 päivänä kesäkuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Itävalta-sopimus’,

– sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Wienissä 22 päivänä huhtikuuta 2005 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla;

– **Belgian kuningaskunnan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Kiovassa 20 päivänä toukokuuta 1996, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Belgia-sopimus’,

– sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Brysselissä 6 päivänä helmikuuta 2004 tehdyllä yhteisymmärryspöytäkirjalla;

– **Tšekin tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 1 päivänä heinäkuuta 1997, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Tšekki-sopimus’;

– **Kyproksen tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 21 päivänä helmikuuta 2000, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Kypros-sopimus’;

– **Tanskan kuningaskunnan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 27 päivänä maaliskuuta 2001, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Tanska-sopimus’;

– **Saksan liittotasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 10 päivänä kesäkuuta 1993, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Saksa-sopimus’;

– **Viron tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Tallinnassa 6 päivänä heinäkuuta 1993, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Viro-sopimus’;

– **Suomen tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Suomi-sopimus’;

– **Ranskan tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 3 päivänä kesäkuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Ranska-sopimus’;

– **Helleenien tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 15 päivänä joulukuuta 1997, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Kreikka-sopimus’;

– **Unkarin tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 19 päivänä toukokuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Unkari-sopimus’;

– **Italian tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Roomassa 2 päivänä toukokuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Italia-sopimus’;

– **Latvian tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Riiassa 23 päivänä toukokuuta 1995, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Latvia-sopimus’;

– **Liettuan tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Vilnassa 7 päivänä heinäkuuta 1993, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Liettua-sopimus’,

sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Vilnassa 26 päivänä toukokuuta 2003 allekirjoitetulla pöytäkirjalla;

– **Luxemburgin suurherttuakunnan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Luxemburgissa 14 päivänä kesäkuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Luxemburg-sopimus’;

– **Alankomaiden kuningaskunnan ja Ukrainan** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 7 päivänä syyskuuta 1993, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Alankomaat-sopimus’;

– **Puolan tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Varsovassa 20 päivänä tammikuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Puola-sopimus’;

– **Slovakian tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Bratislavassa 23 päivänä toukokuuta 1994, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Slovakia-sopimus’;

– **Slovenian tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Ljubljanassa 30 päivänä maaliskuuta 1999, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Slovenia-sopimus’;

– **Espanjan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Madridissa 7 päivänä lokakuuta 1996, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Espanja-sopimus’;

– **Ruotsin kuningaskunnan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Kiovassa 27 päivänä maaliskuuta 2001, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Ruotsi-sopimus’;

– **Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, allekirjoitettu Lontoossa 10 päivänä helmikuuta 1993, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimus’;

**b) Ukrainan ja Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden väliset lentoliikennesopimukset, jotka on parafoitu tämän sopimuksen allekirjoituspäivään mennessä;**

– **Irlannin tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen** välinen lentoliikennesopimus, tehty Dublinissa 10 päivänä joulukuuta 19952, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Irlanti-sopimus’;

– **Maltan tasavallan hallituksen ja Ukrainan ministerikabinetin** välinen lentoliikennesopimus, parafoitu Luqassa 17 päivänä kesäkuuta 1998, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Malta-sopimus’;

– **Portugalin tasavallan hallituksen ja Ukrainan ministerikabinetin** välinen lentoliikennesopimus, parafoitu Lissabonissa 18 päivänä lokakuuta 2000, jäljempänä liitteessä 2 ’Ukraina–Portugali-sopimus’;

**LIITE 2**

**Luettelo liitteessä 1 lueteltujen sopimusten artikloista, joihin viitataan tämän sopimuksen 2–6 artiklassa**

**a) Jäsenvaltion tekemä nimeäminen:**

– Ukraina–Itävalta-sopimuksen 3 artiklan 5 kohta

– Ukraina–Tšekki-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Tanska-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Saksa-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Viro-sopimuksen 4 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Suomi-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Ranska-sopimuksen 4 artiklan 3 kohta

– Ukraina–Kreikka-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Unkari-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Irlanti-sopimuksen 3 artiklan 3 kohta

– Ukraina–Italia-sopimuksen 4 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Latvia-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Liettua-sopimuksen 4 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Malta-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Alankomaat-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Puola-sopimuksen 4 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Portugali-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Slovakia-sopimuksen 4 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Slovenia-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Espanja-sopimuksen III artiklan 4 kohta

– Ukraina–Ruotsi-sopimuksen 3 artiklan 4 kohta

– Ukraina–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 4 artiklan 4 kohta

**b) Liikennöintilupien tai muiden lupien epääminen, peruuttaminen kokonaan tai tilapäisesti tai niiden rajoittaminen:**

– Ukraina–Itävalta-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Belgia-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan d alakohta

– Ukraina–Tšekki-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Kypros-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Tanska-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Viro-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Suomi-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Ranska-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Kreikka-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohta

– Ukraina–Unkari-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Italia-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Liettua-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Luxemburg-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan c alakohta

– Ukraina–Malta-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Alankomaat-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan c alakohta

– Ukraina–Puola-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Portugali-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Slovakia-sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Slovenia-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Espanja-sopimuksen IV artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Ruotsi-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohta

– Ukraina–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohta

**c) Turvallisuus:**

– Ukraina–Itävalta-sopimuksen 9 a artikla

– Ukraina–Belgia-sopimuksen 7 artikla

– Ukraina–Tšekki-sopimuksen 9 artikla

– Ukraina–Tanska-sopimuksen 14 a artikla

– Ukraina–Viro-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Ranska-sopimuksen 9 artikla

– Ukraina–Kreikka-sopimuksen 8 artikla

– Ukraina–Unkari-sopimuksen 5 artikla

– Ukraina–Irlanti-sopimuksen 7 artikla

– Ukraina–Italia-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Liettua-sopimuksen 16 a artikla

– Ukraina–Luxemburg-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Malta-sopimuksen 8 artikla

– Ukraina–Alankomaat-sopimuksen 13 artikla

– Ukraina–Puola-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Portugali-sopimuksen 15 artikla

– Ukraina–Slovakia-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Slovenia-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Espanja-sopimuksen XI artikla

– Ukraina–Ruotsi-sopimuksen 14 a artikla

**d) Lentopolttoaineen verotus:**

– Ukraina–Itävalta-sopimuksen 7 artikla

– Ukraina–Belgia-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Tšekki-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Kypros-sopimuksen 7 artikla

– Ukraina–Tanska-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Saksa-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Viro-sopimuksen 12 artikla

– Ukraina–Suomi-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Ranska-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Kreikka-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Unkari-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Irlanti-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Italia-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Latvia-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Liettua-sopimuksen 12 artikla

– Ukraina–Luxemburg-sopimuksen 8 artikla

– Ukraina–Malta-sopimuksen 5 artikla

– Ukraina–Alankomaat-sopimuksen 9 artikla

– Ukraina–Puola-sopimuksen 12 artikla

– Ukraina–Portugali-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Slovakia-sopimuksen 12 artikla

– Ukraina–Slovenia-sopimuksen 8 artikla

– Ukraina–Espanja-sopimuksen V artikla

– Ukraina–Ruotsi-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 8 artikla

**e) Kuljetustariffit:**

– Ukraina–Itävalta-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Belgia-sopimuksen 12 artikla

– Ukraina–Tšekki-sopimuksen 14 artikla

– Ukraina–Kypros-sopimuksen 14 artikla

– Ukraina–Tanska-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Saksa-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Viro-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Suomi-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Ranska-sopimuksen 17 artikla

– Ukraina–Kreikka-sopimuksen 14 artikla

– Ukraina–Unkari-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Irlanti-sopimuksen 6 artikla

– Ukraina–Italia-sopimuksen 8 artikla

– Ukraina–Latvia-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Liettua-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Luxemburg-sopimuksen 10 artikla

– Ukraina–Malta-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Alankomaat-sopimuksen 5 artikla

– Ukraina–Puola-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Portugali-sopimuksen 18 artikla

– Ukraina–Slovakia-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Slovenia-sopimuksen 12 artikla

– Ukraina–Espanja-sopimuksen VII artikla

– Ukraina–Ruotsi-sopimuksen 11 artikla

– Ukraina–Yhdistynyt kuningaskunta -sopimuksen 7 artikla

**LIITE 3**

**Luettelo tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetuista muista valtioista**

**a) Islannin tasavalta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla)

**b) Liechtensteinin ruhtinaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla)

**c) Norjan kuningaskunta** (Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen nojalla)

**d) Sveitsin valaliitto** (Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen lentoliikennesopimuksen nojalla)

**LIITE 4**

## Määritelmät

**'Jäsenvaltiolla'** tarkoitetaan Euroopan yhteisön jäsenvaltiota.

**'Yhteisön lentoliikenteen harjoittajan (lentoyhtiön) sijoittautumisella jäsenvaltion alueelle'** tarkoitetaan lentoliikenteen tosiasiallista harjoittamista pysyvin järjestelyin. Sijoittautumisen oikeudellisella muodolla eli sillä, onko kyseessä sivuliike vai tytäryhtiö, jolla on oikeushenkilöys, ei pitäisi olla tässä suhteessa ratkaisevaa merkitystä.

**'Liikenneluvalla'** tarkoitetaan toimivaltaisen jäsenvaltion yritykselle antamaa asiakirjaa, jonka nojalla tämä voi kuljettaa matkustajia, postia ja/tai rahtia lentoteitse maksua tai muuta korvausta vastaan luvassa täsmennetyin edellytyksin.

**'Ansiolentoluvalla'** tarkoitetaan toimivaltaisten viranomaisten yritykselle tai yritysryhmälle antamaa asiakirjaa, jolla vahvistetaan, että kyseisellä lentotoiminnan harjoittajalla on riittävä ammattitaito ja organisaatio voidakseen turvallisesti käyttää ilma-aluksia luvassa tarkoitetussa ilmailutoiminnassa.

Todisteet **'tehokkaasta lakisääteisestä valvonnasta'** perustuvat seuraaviin edellytyksiin mutta eivät rajoitu niihin: lentoliikenteen harjoittajalla on toimivaltaisten viranomaisten antama voimassa oleva liikennelupa, ja lentoliikenteen harjoittaja täyttää toimivaltaisten viranomaisten kansainvälisen lentoliikenteen harjoittamiselle vahvistamat vaatimukset, joita voivat olla esimerkiksi vakavaraisuuden osoittaminen, lentoliikenteen harjoittajan kyky täyttää tarvittaessa esimerkiksi julkisen palvelun vaatimuksia ja palvelun tarjoamisvelvoitteita sekä lentoturvallisuuden ja ilmailun turvaamisen valvontaa koskevat ohjelmat, joita liikenneluvan antanut jäsenvaltio toteuttaa vähintään Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön vaatimusten mukaisesti.